

uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh

Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem
pobočka Hradec Králové

1.závazky EU

2.legislativa EU

3.předpisy ČR

uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh

Závazky EU

Nelegální těžba dřeva – hrozba pro lesy – přetrvávající mezinárodní problém

- ☞ přispívá k **odlesňování a znehodnocování lesa**
- ☞ stojí za cca 20 % celosvětových emisí CO₂
- ☞ **ohrožuje biologickou rozmanitost**
- ☞ **narušuje udržitelné obhospodařování** a rozvoj lesa
- ☞ **poškozuje obchodní rentabilitu** hospodářských subjektů dodržujících právní předpisy
- ☞ přispívá k **šíření pouští a erozi půdy**
- ☞ má **sociální, politické a hospodářské dopady**

Snaha o řešení pomocí dvoustranných dohod mezi obchodujícími zeměmi.

uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh

Závazky EU

- ★ ministerská konference G8 v r.1998 – přijala „akční program pro lesy“
- ★ **Akční plán** pro „vymahatelnost lesního práva, správu a obchod“ – **FLEGT** (Forest law enforcement, governance and trade) z r.2003 uložil Evropské komisi prosadit v EU právní předpisy pro tuto oblast.

Snaha o **zohlednění** „Úmluvy o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin“ – **CITES**. Povolení k vývozu jen v případě, že druh uvedený v seznamu CITES byl získán v **souladu s právními předpisy** země vývozu.

uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh

Základní legislativa EU

Nařízení EP a Rady EU č. 995/2010

z 20.10.2010

„Kterým se stanoví povinnosti hospodářským subjektům uvádějících dřevo na trh a dřevařské výrobky na trh“ (nařízení o dřevu)

akronymy

 EU **T**imber **R**egulation

 Centrální **E**vidence **S**ystému **NA**ležité **P**éče

Základní legislativa EU

★ **Nařízení** Komise EU č. **607/2012** z 6.7.2012

„O prováděcích pravidlech pro systém náležité péče a pro četnost a povahu kontrol kontrolních organizací podle nařízení EP a Rady č. 995/2010“

★ **Nařízení** Komise EU v přenesené pravomoci č. **363/2012** z 23.2.2012

„O procedurálních pravidlech pro uznávání kontrolních organizací a odejímání takových uznání stanovených v nařízení EP a Rady č. 995/2010“

uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh

Nařízení EP a Rady EU

č. 995/2010

- ★ Zabránit obchodu s nezákonně vytěženým dřívím (z EU i mimo EU) a s dřevařskými výrobky vyrobenými z tohoto dřeva na vnitřním trhu EU.
- ★ **Nezákonně vytěženým** dřívím je dřevo **vytěžené v rozporu s lesním zákonem** (nebo s použitelnými právními předpisy platnými v zemi původu).
- ★ Impulsem pro vznik nařízení byly kauzy spojené s nezákonnou těžbou dřeva a jeho umístováním na vnitřním trhu EU.

uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh

Nařízení Komise v přenesené pravomoci

č. 363/2012

- ★ Nařízení stanovuje transparentní **postup a pravidla pro uznání kontrolních organizací**, které mohou **nabízet systémy náležité péče** hospodářských subjektům.
- ★ Hospodářské subjekty mohou využívat služeb kontrolních organizací nebo používat systém náležité péče vlastní.
- ★ Kontroly hospodářských subjektů ze strany kontrolních orgánů, v případě kdy využívají systém náležité péče, jsou přenášeny na tyto kontrolní organizace, které systém náležité péče hospodářskému subjektu poskytují.

Prováděcí nařízení Komise

č. 607/2012

- ★ Nařízení upravuje problematiku **systemu náležité péče** a **kontrol kontrolních organizací**.
- ★ Ukládá hospodářským subjektům povinnost používat postupy a opatření, aby se snížilo riziko uvádění nezákonně vytěženého dřeva na vnitřní trh – **system náležité péče**.
- ★ **3 prvky**, na nichž je založeno řízení rizik:
 - ☞ přístup k informacím,
 - ☞ posouzení rizik
 - ☞ zmírnění zjištěného rizika

uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh

Aktuální stav

Nařízení č.995/2010 je od 3. 3. 2013 účinné.

Ukládá povinnosti všem hospodářským subjektům, které **poprvé uvádějí dřevo** – dřevařské **výrobky** na vnitřní trh EU. Povinnosti v nařízení vyjmenované

PLATÍ !!!

„... zákaz uvádět nezákonně vytěžené dřevo či dřevařské výrobky z tohoto dřeva, poprvé na vnitřní trh EU ...“

uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh

Důležité definice:

★ „**dřevem a dřevařskými výrobky**“

dřevo a dřevařské výrobky uvedené v příloze podle svého zařazení v kombinované nomenklatuře (uvedeno v příloze I. Nařízení Rady č.2658/87)

S výjimkou:

dřevařských výrobků či součástí takových výrobků, které byly vyrobeny ze dřeva nebo dřevařských výrobků, které již dokončily svůj cyklus použitelnosti a byly by jinak odstraněny jako **odpad**.

(čl.3 odst.1 Směrnice EP a Rady 2008/98/ES z 19.11.2008 O odpadech)

uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh

Důležité definice:

příloha I. Nařízení Rady č.2658/87 (některé vybrané položky)

- ★ **4401** Palivové dřevo; dřevěné štěpky nebo třísky; piliny a dřevěné zbytky a dřevěný odpad, též aglomerované
- ★ **4403** Surové dřevo, též odkorněné, zbavené dřevní běli nebo nahrubo opracované
- ★ **4406** Dřevěné železniční nebo tramvajové pražce
- ★ **4407** Dřevo rozřezané nebo štípané podélně, krájené nebo loupané (též hoblované, broušené pískem nebo na koncích spojované, o tloušťce převyšující 6 mm)
- ★ **4408** Listy na dýhování, na překližky (na jiné vrstvené dřevo)

uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh

Důležité definice:

★ „uváděním na trh“

jakékoliv dodávání dřeva a dřevařských výrobků **poprvé** na vnitřní trh, za účelem distribuce nebo použití v průběhu obchodní činnosti, úplatně nebo bezplatně, bez ohledu na využitý prodejní postup

To rovněž zahrnuje **dodávku (sjednanou)** prostřednictvím komunikačního prostředku **na dálku**.

Za „uvádění na trh“ se nepovažuje:

dodávání dřevařských výrobků získaných ze dřeva nebo z dřevařských výrobků, které **již byly uvedeny na vnitřní trh**.

uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh

Důležité definice:

★ „hospodářským subjektem“

každá fyzická nebo právnická osoba uvádějící dřevo nebo dřevařské výrobky na trh

★ „obchodníkem“

každá fyzická nebo právnická osoba, která v průběhu obchodní činnosti prodává nebo nakupuje na vnitřním trhu dřevo nebo dřevařské výrobky, které již byly uvedeny na vnitřní trh

uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh

Důležité definice:

Vlastník lesa je obchodníkem

- ☞ když dřevo koupí, ale zároveň něco z dřeva dál prodá nebo opracuje a pak **prodá s** nějakou **přidanou hodnotou**
- ☞ v případě, kdy nakoupí dříví, dřevěné výrobky již uvedené na vnitřní trh.
(výkup surového dříví od jiného tuzemského vlastníka lesa nebo obchodníka, který je v pozici hospodářského subjektu)

Povinnosti se nevztahují na

pokud někdo koupí dřevo a je **koncovým spotřebitelem**

uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh

Důležité definice:

★ „**zákonně vytěženým**“

dřevo vytěžené v souladu s použitelnými právními předpisy v zemi původu vytěženého dřeva

Nezákonně vytěženým dřevem z produkce se rozumí dřevo **vytěžené v rozporu s lesním zákonem** nebo jiným právním předpisem upravujícím těžbu dřeva.

★ „**zemí původu vytěženého dřeva**“

země nebo území, kde bylo vytěženo dřevo, vč. dřeva, jež je obsaženo v dřevařských výrobcích

uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh

Povinnosti

HOSPODÁŘSKÝ SUBJEKT

- ★ povinností je **neuvádět nezákonně vytěžené dřevo** poprvé **na vnitřní trh**
- ★ při uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh **vykonává „náležitou péči“**
- ★ **udrhuje a pravidelně hodnotí** svůj vlastní **system náležité péče**, který používá
s výjimkou situace, kdy hospodářský subjekt využívá **system náležité péče zavedený kontrolní organizací**

uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh

Povinnosti

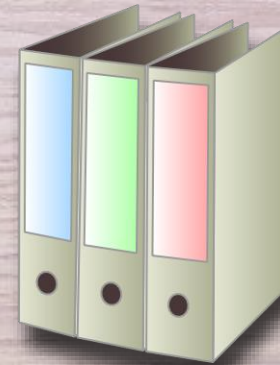
OBCHODNÍK

- ★ v rámci celého dodavatelského řetězce **zajistit** možnost **zpětného vysledování**
- ★ určit hospodářské subjekty nebo obchodníky, **kterí** dřevo a dřevařské výrobky **dodali**
- ★ určit obchodníky, **kterým** dřevo a dřevařské výrobky **dodali**
- ★ uvedené **informace uchovávat** po dobu **min. 5 let** a **poskytnout je** na požádání příslušným orgánům

System náležitě péče

3 prvky
na nichž je založeno řízení rizik

1. přístup k informacím
2. posouzení rizik
3. „zmírnění“ zjištěného rizika

uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh

System náležitě péče

opatření a postupy **zajišťující přístup k informacím** týkajících se dodávek dřeva a dřevařských výrobků uváděných hospodářským subjektem na trh

1. **Popis** obchodní název, druh výrobku, obecný název druhů dřevin (př. vědecký název)
2. **Země původu** vytěženého dřeva, (př. region státu těžby, oprávnění k těžbě)
3. **Množství** objem, hmotnost, počet jednotek
4. **Dodavatel** jméno a adresa hospodářského subjektu
5. **Odběratel** název a adresa obchodníka
6. **Doklady** informace dokládající **soulad** dřev. výrobků a dřeva **s použitelnými právními předpisy**

uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh

System náležitě péče

kritéria pro **posouzení rizik** umožňující provozovateli analyzovat a posoudit riziko uvedení nezákonně vytěženého dřeva nebo dřevařských výrobků na vnitřní trh EU

1. **soulad s použitelnými právními předpisy** a jeho zajištění (zahrnuje certifikaci či jiné režimy ověřování třetích stran)
2. **šíření se nezákonné těžby** konkrétních druhů dřevin
3. **nezákonné postupy v zemi původu** (regionu) vytěženého dřeva, včetně uvážení **výskytu ozbrojeného konfliktu**
4. **sankce uvalené** Radou bezpečnosti OSN nebo Radou EU **na dovoz** nebo **vývoz dřeva**
5. **dodavatelský řetězec** a jeho „komplexnost“

System náležitě péče

zmírnění zjištěného rizika

není-li riziko zjištěné během postupů posouzení rizik zanedbatelné

★ **postupy** zmírňování rizika sestávají ze souboru opatření a postupů, které jsou odpovídající a přiměřené pro účinné snižování daného rizika a které mohou zahrnovat:

- 🔗 požádání o doplňkové informace či doklady
- 🔗 nebo „ověření třetí strany“ – **certifikace**

uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh

Předpisy na národní úrovni

★ **Zákon č. 226/2013** Sb.

„O uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh“

★ **Vyhláška MZe č. 285/2013** Sb.

„O rozsahu a způsobu předávání informací do centrální evidence, hospodářskými subjekty a orgány státní správy v oblasti uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh“

Centrální evidence

- ★ slouží potřebám kontroly systému náležité péče u **HoSu**
- ★ obsahuje poskytované informace
 - 🌀 ze systémů náležité péče **HoSu** pro účely provádění kontrol
 - 🌀 státní správy z uplatňování přímo použitelného předpisu **EU**
- ★ slouží k celkovému hodnocení uplatňování předpisu **EU**
- ★ slouží k plánování kontrol
 - 🌀 na základě analýzy rizik u **Ho**spodářských **Su**jektů
 - 🌀 u kontrolních organizací, sloužící ke komplexnímu posouzení a hodnocení rizik, včetně záznamů o kontrolách
- ★ je **informačním systémem veřejné správy** (zpřístupňuje informace příslušným orgánům, pověřeným osobám a **HoSu** - omezeně)
- ★ informace se uchovávají po dobu nejméně **5 let**

Příslušné orgány

Každý členský stát určí jeden či několik příslušných orgánů odpovědných za uplatňování tohoto nařízení.

v rámci České republiky jde o:

★ Ministerstvo zemědělství	MZe
★ krajské úřady	kr.ú.
★ Česká obchodní inspekce	ČOI
★ Generální ředitelství cel	GŘC
- (zák. č. 226/2013 Sb., §4)

Příslušné orgány

- ★ **přijímají oznámení** (s výj. ČOI) od kontrolních organizací o významných porušeních ze strany **HoSu**, užívajících systém násl. péče od kontr. organizací
- ★ **zasílají do centrální evidence informace** v rozsahu stanoveném vyhláškou ministerstva
- ★ při kontrole postupují podle **kontrolního řádu** (zák. 255/2012 Sb. – kontrolní řád)
- ★ vykonávají spolupráci a vyměňují si informace s příslušnými orgány jiných zemí a Komisí EU (o závažných nedostacích)

Kontroly

mohou mimo jiné zahrnovat:

- ★ prověření systému náležité péče, včetně posouzení rizika a postupů snižování rizika
- ★ prověření dokumentace a záznamů, prokazujících řádné fungování systému náležité péče
- ★ namátkové kontroly, včetně auditů na místě
- ★ **HoSu poskytne** všichni **pomoc nezbytnou** pro snazší provádění uvedených kontrol, zejména
 - 🔗 přístup do provozoven
 - 🔗 předložení dokumentace nebo požadovaných záznamů

Správní delikty

v rozporu s přímo použitelným předpisem EU

Obchodník

★ **neposkytne** při kontrole nebo na vyžádání **požadované informace**

☞ pokuta **50 tis. Kč**

Hospodářský subjekt

★ **nepředloží** na vyžádání požadované záznamy nebo **dokumenty k systému náležité péče** při kontrole, nebo je **předloží neúplné**

☞ pokuta **50 tis. Kč** (opakovaně **100 tis. Kč**)

Správní delikty

v rozporu s přímo použitelným předpisem EU

Hospodářský subjekt

★ **nepoužívá** **system náležitě péče** nebo pravidelně **neudrhuje a nehodnotí** svůj vlastní system náležitě péče

☞ **pokuta 200 tis. Kč** (opakovaně **500 tis. Kč**)

★ **uvede** poprvé **na** vnitřní **trh** EU **nezákonně vytěžené** dřevo nebo dřevařské výrobky vyrobené z tohoto dřeva

☞ **pokuta 3 000 tis. Kč** (opakovaně **5 000 tis. Kč**)

opakovaně = po méně než roce od rozhodnutí

Úlohy příslušných orgánů

Ministerstvo zemědělství

- ★ pověřuje prováděním odborných činností **pověřenou osobu** – **organizační složku** státu, která má odbornou a technickou způsobilost a podléhá dohledu a kontrole ministerstva
- ★ je správcem centrální evidence
- ★ je odvolacím orgánem proti rozhodnutí **kr.ú.**
- ★ má pravomoce vůči **kontrolním organizacím**
- ★ zasílá zprávu Komisi EU o plnění povinností

Úlohy příslušných orgánů

krajské úřady

- ★ **kontrolují** na základě podnětu inspekce nebo pověřené osoby dodržování **a**
- ★ **poskytují** pověřené osobě **informace** o porušování
 - ☞ povinností hospodářských subjektů
 - ☞ systému náležité péče
- ★ v rámci kontrol **ukládají** zavedení nápravných opatření
- ★ projednávají správní delikty

uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh

Úlohy příslušných orgánů

Česká obchodní inspekce

- ★ **je oprávněna** vyzvat obchodníka k poskytnutí příslušných informací
- ★ krajským úřadům a pověřené osobě **poskytuje informace** o porušení zpětné dohledatelnosti
- ★ projednává správní delikty

Úlohy příslušných orgánů

Generální ředitelství cel

★ **poskytuje** krajským úřadům a pověřené osobě **informace**

- ☞ identifikační údaje kontrolovaného hospodářského subjektu, (jméno, popř. jména a příjmení, místo pobytu popř. podnikání, obchodní firmu, název a sídlo adresáta)
- ☞ popis výrobku, včetně obchodního názvu a druhu výrobku podle svého zařazení
- ☞ popřípadě informace o zemi odeslání a zemi původu vytěženého dřeva
- ☞ množství (objem, hmotnost nebo počet jednotek)

Pověřená osoba

- ★ **kontroluje** dodržování
 - ☞ povinností **H**ospodářských **S**ubjektů
 - ☞ systému náležité péče **HoSu**
- ★ v případě zjištěných nedostatků v rámci kontroly **dává podnět** příslušnému krajskému úřadu
- ★ při kontrole postupuje podle **kontrolního řádu**
- ★ provádí kontrolu **kontrolních organizací**
- ★ spravuje centrální evidenci
- ★ **poskytuje HoSu technickou pomoc a poradenství**,
usnadňuje výměnu, šíření informací o nezákonné těžbě

Pověřená osoba

MZe určilo jako pověřenou osobu:

**Ústav pro hospodářskou úpravu lesů
Brandýs nad Labem**

- ★ **Centrální evidence** bude mít podobu webové aplikace na portálu „eAgri“, (připravuje se)
- ★ Informace k této problematice jsou v současnosti na stránkách ÚHÚL www.uhul.cz/cesnap/

Nařízení EU č.995/2010

[Úvodem](#) | [Právní předpisy](#) | [Odkazy](#) | [Kontakty](#) | [Otázky a odpovědi](#) | [Kontrolní organizace](#)

Ministerstvo zemědělství pověřilo Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem, prováděním odborných činností uvedených v § 10 zákona č. 226/2013 Sb., o uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh.

Obchodujete se dřevem?

Už to víte? Dne 3. března 2013 začíná platit nařízení EU v oblasti dřeva (EUTR), které má zastavit uvádění nezákonně vytěženého dřeva na trh EU.

<http://ec.europa.eu/eutr2013>

české internetové stránky EU:
ec.europa.eu/environment/eutr2013/index_cs.htm